

6. Гошовська Т.В., Дроздович Н.Л. Роль адвокатури при здійсненні захисту у кримінальній справі: позитивний прояв судово-правового реформування / Т.В. Гошовська, Н.Л. Дроздович // Вісник Верховного суду України. – 2013. – № 9. – С. 28–34.

7. Теремецький В.І., Соловей Г.В. Угода про визнання вини у новому Кримінальному процесуальному кодексі України / В.І. Теремецький, Г.В. Соловей // Юридична наука. – 2012. – № 7. – С. 111–115.

8. Марко С.І., Паславський С.І. Проблеми укладення угоди про визнання винуватості у кримінальному провадженні / С.І. Марко, С.І. Паславський // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – № 4. – 2013. – С. 383–389.

Круш Т.С.

студентка,

*Інститут підготовки кадрів для органів прокуратури
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

КОНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Конституція, як основний закон що визначає державний устрій, порядок і принципи функціонування представницької, виконавчої та судової гілок влади, права й обов'язки держави, суспільства та громадян, не оминула своєю увагою і прокуратуру. Основною засадою та передумовою існування органів прокуратури зазначені в статті 9 Конституції де вказано, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Існування таких зобов'язань з боку держави перед суспільством обумовлює існування прокуратури як важливої державної інституції діяльність якої в першу чергу повинна включати захист і відновлення порушених прав людини і громадянина [1; 5].

Конституційні норми щодо діяльності прокуратури залежно від сфери регламентування можна розділити на декілька груп.

До першої групи можна віднести норми, що приділяють увагу загальній діяльності прокуратури, саме цьому присвячений VII розділ Конституції, що має назву «Прокуратура». Таке виокремлення в окремий розділ свідчить про її особливий статус в системі державних органів, поряд з тим проект змін до Конституції пропонує перенести відповідні норми до розділу «Правосуддя», що в подальшому буде мати наслідок переведення прокуратури в систему органів судової влади, хоча із збереженням автономії.

Важливу роль у визначенні її функцій має стаття 121 Конституції яка проголошує, що прокуратура України становить єдину систему, на яку покладаються:

- 1) підтримання державного обвинувачення в суді;
- 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;
- 3) нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- 4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян;
- 5) нагляд за додержанням прав і свобод людини і громадянина, додержанням законів з цих питань органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами [1; 3].

Слід також зазначити, що пункт 5 статті 129 Конституції вказує що однією із основних засад судочинства є підтримання державного обвинувачення в суді прокурором.

Також в статті 131 Конституції згадано право прокуратури брати участь у формуванні Вищої ради юстиції та приймати участь в її діяльності.

Окремо варто згадати тимчасові норми Конституції щодо функцій прокуратури вони прописані в пункті 9 Перехідних положень де зазначено, що прокуратура продовжує виконувати відповідно до чинних законів функцію нагляду за додержанням і застосуванням законів та функцію попереднього слідства – до введення в дію законів, що регулюють діяльність державних органів щодо контролю за додержанням законів, та до сформування системи досудового слідства і введення в дію законів, що регулюють її функціонування.

До другої групи конституційних норм належить призначення і звільнення керівництва прокуратури. Так стаття 122 Конституції зазначає, що прокуратуру України очолює Генеральний прокурор України, який призначається на посаду та звільняється з посади за згодою Верховної Ради України Президентом України. Вона також надає право Верховній Раді України висловити недовіру Генеральному прокуророві України, що має наслідком його відставку з посади та зазначає, що строк повноважень Генерального прокурора України – п'ять років.

Дана норма кореспондує до норм інших розділів Конституції, так пункт 25 статті 85 відносить до повноважень Верховної Ради України повноваження щодо надання згоди на призначення на посаду та звільнення з посади Президентом України Генерального прокурора України та висловлення недовіри Генеральному прокурору, що має наслідком його відставку з посади.

Повноваження Президента України в процедурі призначення та звільнення керівника прокуратури визначено пунктом 11 статті 106 Конституції де зазначено, що Президент має виключні повноваження щодо призначення та звільнення з посади Генерального прокурора.

Стосовно більш чіткого регламентування функціонування прокуратури стаття 123 зазначає, що організація і порядок діяльності органів прокуратури України визначаються законом [1; 6].

Підводячи підсумок можна зазначити, що розпочинаючи широкомасштабне реформування системи правоохоронних органів і правосуддя та впровадження європейських правових стандартів слід значну увагу приділити питанням конституційного реформування та удосконалення діяльності прокуратури. Проект змін до Конституції, що був представлений Конституційною комісією та отримав схвальні відгуки від Венеціанською комісії чудовий шанс впровадити дані зміни. Слід також пам'ятати, що основною особливістю конституції є її стабільність тому будь-які зміни повинні впроваджуватися та продумувати таким чином, щоб унеможливити подальше ускладнення правозастосовної практики, тлумачення норм Конституції та реалізації прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // *Голос України*. – 1996. – 13 липня.
2. Вернидубов І. Функції прокуратури на перехідний період // *Право України*. – 2001. – № 2.
3. Пропозиції Робочої групи з питань правосуддя щодо внесення змін до Конституції України. Електронний ресурс – [Режим доступу] – <http://constitution.gov.ua/work/item/id/17>.
4. Коментар до Конституції України: Наук.-популярне вид. – К.: Ін.-т законодавства Верховної Ради України, 1996. – 376 с.
5. Шумський П.В. Прокуратура. Гарантія свободи – гарантія проти сваволі // *Віче*. – 2003. – № 2.
6. Давиденко Л. Функції прокуратури України згідно з Конституцією України: пропозиції до законодавства // *Право України*. – 2002. – № 6.

Тіхонова І.С.

студентка,

*Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого*

ПРЕДСТАВНИЦТВО ПРОКУРАТУРОЮ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ

У зв'язку з Євроінтеграцією України активно проводиться реформування правоохоронних органів та адаптація законодавства до євростандартів. Прокуратура не стала виключенням, прийняття 14 жовтня 2014 року нового Закону України «Про прокуратуру», безумовно, є великим кроком вперед, адже в ньому більш повно і якісно регламентовано функції прокуратури. Але, не зважаючи на це, запитань лишилося більше, ніж відповідей. Проблема представництва є не до кінця висвітленою за рахунок стрімкості реформування прокуратури і в позакримінальній сфері, та потребує науково-методичних рекомендацій щодо застосування Закону в сфері представництва інтересів держави в суді.

По суті, ст. 23 нового Закону, в якій сказано, що представництво прокурором інтересів громадянина або держави в суді полягає у здійсненні процесуальних та інших дій, спрямованих на захист інтересів громадянина або держави, у випадках та порядку, встановлених законом [1] подібна ст. 36-1 ЗУ «Про прокуратуру»